

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК РІЗНОВИД ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПІВРОБІТНИКІВ БІБЛІОТЕК ВНЗ

Макеєва І. І.

(Дніпропетровський національний університет
ім. О. Гончара, м. Дніпропетровськ)

Бурхливий розвиток комп'ютерної техніки, інформаційних та комунікативних технологій в останні десятиріччя ХХ століття дав потужний поштовх становленню нового етапу розвитку дистанційної освіти та відкрив шляхи для переведення навчального процесу на якісно новий рівень.

Дистанційне навчання - це універсальна гуманістична форма навчання, що базується на використанні широкого спектру традиційних, нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, технічних засобів, що створюють умови для вибору студентами вільних освітніх дисциплін, які відповідають стандартам, діалоговому обміну з викладачем, при цьому процес навчання не залежить від розташування студента в просторі та в часі.

Дистанційні технології дозволяють розширити можливості очної освіти, збільшивши взаємну доступність віддалених учасників навчання (бібліотекарів) та тренерів, а також масивів навчальної інформації.

Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні, яка була затверджена Постановою МОН України від 20.12.2000 р., передбачає, що дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною та екстернатом, і яка реалізується за технологіями дистанційного навчання.

Вперше на Україні Інститут післядипломної освіти ДАКККиМ у жовтні 2008 року запровадив дистанційне навчання з метою підвищення кваліфікації бібліотекарів.

Функцію дистанційної освіти виконує сайт, який супроводжує відділ наукового аналізу та розвитку бібліотечної справи Національної парламентської бібліотеки. <http://profy.nplu.org/faq.php?lng=uk>

У системі дистанційної освіти можуть використовуватися наступні технології або їхні сполучення:

- **Case – технологія.** Курс представляється у виді книжкового учбово-практичного посібника, що містить цілісний опис предмета і необхідну кількість контрольних завдань для самоперевірки.

- **CD-ROM – технологія.** Курс представляється у виді CD-диска з мультимедійним інтерактивним продуктом.

- **Мережна технологія.** Курс вивчається за допомогою мережного звертання до навчального сервера освітньої установи.

• **Інтернет-технологія.** На даний момент найбільш популярним видом асинхронних комунікацій є глобальні телекомунікаційні комп'ютерні мережі.

Найбільш складної з перерахованих мереж є Internet. Internet дозволяє асинхронно передавати електронну пошту від одного користувача до іншого, мати доступ до величезного числа телеконференцій різного роду, організовувати свої телеконференції, мати доступ до архівів, у тому числі і до навчальних матеріалів як в асинхронному, так і в оперативному режимах, до різних баз даних.

Дистанційне навчання має свої достоїнства:

• можливість вибору навчальної програми, яка відповідає меті та задачам бібліотеки;

• можливість організувати навчання співробітників бібліотек за максимально короткий термін без відриву від виробництва і без фізичного переміщення до місця розташування навчального закладу;

• дозволяє бібліотекарю навчатися у власному, зручному для нього темпі, коли перехід до наступного блоку інформації відбувається тільки після того, як засвоєний попередній;

• сполучення теоретичного і практичного курсу з обов'язковими тестуваннями;
• неприступність результатів тестування й інших оцінок широкому колу людей.

Але дистанційне навчання має і обмеження:

- недостатність і недосконалість матеріально-технічної бази організації (комп'ютеризовані місця, доступ в ІНТЕРНЕТ, комфортні навчальні класи й ін.);
- психологічні бар'єри тих, кого навчають.

Дистанційне навчання характеризується високим професіоналізмом, прагненням до співробітництва, самоствердженням і високим рівнем комунікації з колегами.

При створенні системи заходів щодо підвищенні кваліфікації кадрів кожна бібліотека повинна враховувати конкретні умови своєї роботи, свою специфіку й можливості. Необхідне створення такої системи підвищення кваліфікації, яка була б максимально диференційованою, індивідуалізованою та здатною до вдосконалювання.